

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ

УДК 378.147:811

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.16743563>

Новітні технології навчання іноземної мови професійного спрямування

Баланаєва Оксана Василівна,

кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов,
Донецький державний університет внутрішніх справ,
Кропивницький, Україна, <https://orcid.org/0000-0003-0102-0911>

Мамонова Олена Іванівна,

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов,
Донецький державний університет внутрішніх справ,
м. Кропивницький, Україна, <https://orcid.org/0000-0001-9648-1627>

Волік Олена Валеріївна,

старший викладач кафедри мовної підготовки,
Національна академія внутрішніх справ,
м. Київ, Україна, <https://orcid.org/0000-0002-2522-3978>

Прийнято: 23.07.2025 | Опубліковано: 05.08.2025

Анотація. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю формування іншомовної професійної компетентності здобувачів немовних спеціальностей у контексті цифрової трансформації освіти та глобалізації професійного середовища. З'ясовано, що класичні підходи до навчання англійської мови є недостатньо ефективними для розвитку практичних комунікативних навичок і роботи з автентичними професійними

матеріалами. Інтеграція новітніх технологій відкриває можливості для персоналізації освітнього процесу, активізації взаємодії та створення імерсивного середовища, яке наближує навчання до реальних фахових ситуацій. **Метою** статті є обґрунтування ефективності новітніх технологій у процесі навчання іноземної мови професійного спрямування та визначення перспективних напрямів їх впровадження у сучасну систему вищої освіти. **Методи.** Застосовано аналітичний метод для узагальнення наукових підходів і світового досвіду інтеграції цифрових технологій, порівняльний метод – для зіставлення традиційних і сучасних моделей навчання, системний підхід – для виявлення взаємозв'язків між технологічними інструментами та освітніми результатами, а також метод концептуального моделювання – для визначення ефективних методичних рішень. **Результати.** Встановлено, що впровадження гейміфікації, VR/AR-технологій, адаптивних платформ та інтерактивних середовищ сприяє переходу до практикоорієнтованого навчання, формуванню професійно орієнтованих компетентностей та розвитку критичного мислення. Доведено, що поєднання цифрових технологій із кейс-методом, рольовими симуляціями та міждисциплінарними проектами підвищує ефективність навчання здобувачів освіти немовних спеціальностей. **Висновки.** Виявлено проблеми впровадження інноваційних технологій, серед яких – нерівний доступ до цифрових ресурсів, недостатня цифрова компетентність викладачів та складність інтеграції у програми немовних спеціальностей. Запропоновано рекомендації щодо поєднання традиційних методів із цифровими платформами, розвитку методичних компетентностей викладачів і впровадження міждисциплінарних практик. Окреслено перспективи створення комплексних моделей навчання, розроблення адаптивних платформ із вбудованими аналітичними інструментами, а також вивчення впливу імерсивних технологій на міжкультурну компетентність і професійні навички здобувачів освіти.

Ключові слова: цифровізація освіти; гейміфікація навчання; адаптивні платформи; імерсивні технології; міждисциплінарні підходи; комунікативна компетентність; персоналізовані освітні траєкторії.

Innovative technologies for teaching profession-oriented foreign languages

Oksana Balanaieva,

PhD in Philology, Associate Professor, Associate Professor of Foreign Languages
Department, Donetsk State University of Internal Affairs,
Kropyvnytskyi, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0003-0102-0911>

Olena Mamonova,

PhD in Pedagogics, Associate Professor, Associate Professor of Foreign
Languages Department, Donetsk State University of Internal Affairs,
Kropyvnytskyi, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0001-9648-1627>

Olena Volik,

Senior Lecturer of the Department of Language Training,
National Academy of Internal Affairs,
Kyiv, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0002-2522-3978>

***Abstract.** The relevance of the study is due to the need to develop foreign language proficiency among applicants for non-language specialties in the context of the digital transformation of education and the globalization of the professional environment. It was found that classical approaches to teaching English are not effective enough for the development of practical communication skills and work with authentic professional materials. The integration of new technologies opens up opportunities for personalizing the educational process, activating interaction and*

creating an immersive environment that brings learning closer to real professional situations. The **purpose** of the article is to substantiate the effectiveness of new technologies in the process of teaching a foreign language with a professional orientation and to identify promising areas for their implementation in the modern system of higher education. **Methods.** An analytical method was used to generalize scientific approaches and world experience in the integration of digital technologies, a comparative method to compare traditional and modern learning models, a systemic approach to identify relationships between technological tools and educational outcomes, and a conceptual modeling method to identify effective methodological solutions. **Results.** It was found that the implementation of gamification, VR/AR technologies, adaptive platforms and interactive environments contributes to the transition to practice-oriented learning, the formation of professionally oriented competencies and the development of critical thinking. It is proven that the combination of digital technologies with the case method, role-playing simulations and interdisciplinary projects increases the effectiveness of training for students of non-linguistic specialties. **Conclusions.** Problems of implementing innovative technologies were identified, including unequal access to digital resources, insufficient digital competence of teachers and the complexity of integration into programs of non-linguistic specialties. Recommendations were proposed for combining traditional methods with digital platforms, developing methodological competencies of teachers and implementing interdisciplinary practices. Prospects for creating complex learning models, developing adaptive platforms with built-in analytical tools, as well as studying the impact of immersive technologies on intercultural competence and professional skills of students, were outlined.

Keywords: educational digitalization; gamified learning; adaptive platforms; immersive technologies; interdisciplinary approaches; communicative competence; personalized learning paths.

Постановка проблеми. Сучасна система вищої освіти перебуває у процесі постійної модернізації під впливом глобалізаційних процесів, цифрової трансформації та зростаючих вимог до професійної мобільності випускників. Одним із ключових викликів є формування іншомовної компетентності, здатної забезпечити ефективну комунікацію у професійному середовищі. Традиційні методики викладання іноземної мови, орієнтовані переважно на академічні знання, не завжди відповідають сучасним потребам здобувачів освіти немовних факультетів, які мають опанувати не лише загальну лексику, а й фахову термінологію та професійні комунікативні навички. Це зумовлює актуальність пошуку інноваційних технологій навчання іноземної мови професійного спрямування, які поєднують інтерактивні, мультимедійні та адаптивні засоби навчання. Особливе значення у цьому контексті відіграють напрями, орієнтовані на формування іншомовної правничої компетентності у здобувачів освіти юридичних і правоохоронних спеціальностей, де здатність працювати з автентичними текстами, розуміння міжнародної правничої термінології та розвиток міжкультурної професійної комунікації набувають першочергового значення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз сучасних досліджень у сфері новітніх технологій навчання іноземної мови професійного спрямування дає змогу виокремити чотири взаємопов'язані наукові напрями. Перший напрям зосереджений на організаційних та методологічних засадах модернізації системи мовної підготовки з урахуванням європейських освітніх стандартів та вимог професійної компетентності. Необхідність гармонізації системи вищої освіти України з європейським освітнім простором, що передбачає впровадження інноваційних методик викладання іноземних мов для підвищення рівня комунікативної та професійної компетентності студентів, підкреслюється у дослідженні О. А. Поліщук, І. О. Лисоконя та Г. В.

Різак [1]. Аналіз інтерактивних позааудиторних заходів, спрямованих на розвиток іншомовної комунікативної компетентності школярів, із наголосом на важливості їх поєднання з традиційними методами навчання, представлено у роботі А. Бойко (A. Boiko) [2]. Місце методології інтегрованого навчання предмета та іноземної мови (Content and Language Integrated Learning, CLIL) в опануванні віртуальної англomовної письмової комунікації учнів визначено у дослідженні О. Бойко. [3]. Перспективними у цьому напрямі є також вивчення питань адаптації європейських стандартів і технологій змішаного навчання до умов української освітньої системи.

Другий напрям пов'язаний із впровадженням гейміфікованих елементів та дистанційних технологій у процес викладання іноземної мови професійного спрямування. Ефективність гейміфікації як засобу стимулювання пізнавальної активності та мотивації студентів у процесі навчання досліджено у роботі Н. Тимошук [4]. Особливості дистанційного навчання англійської мови професійного спрямування, з акцентом на роль інтерактивних платформ і мультимедійних ресурсів, розглянуто у дослідженні Т. Караєвої та С. Шевченко [5]. Специфіку викладання іноземної мови для студентів немовних спеціальностей, із наголосом на необхідності поєднання професійно орієнтованих матеріалів і цифрових інструментів, висвітлено у роботах Є. Костик та І. Сілютіної [6]. Подальші дослідження доцільно спрямувати на розроблення комплексних моделей інтеграції гейміфікації та дистанційних платформ із професійно орієнтованим контентом.

Третій напрям охоплює застосування сучасних освітніх технологій та інноваційних методик у мовній підготовці. У дослідженні В. М. Малика проаналізовано використання цифрових технологій у навчанні іноземних мов на немовних спеціальностях, із наголосом на важливості адаптивних ресурсів і платформ [7]. Інноваційні підходи до навчання англійської мови у технічних закладах вищої освіти, з акцентом на інтеграцію хмарних сервісів і мобільних

додатків, розглянуто у роботах О. А. Волкової, С. М. Мойсеєнко та А. В. Кондрашової [8]. Систематизацію сучасних цифрових технологій для вивчення іноземних мов та оцінку їх ефективності в різних навчальних контекстах запропоновано у дослідженні Р. Чжана (R. Zhang) і Д. Зоу (D. Zou) [9]. Ефективність використання віртуальної реальності у процесі засвоєння словникового запасу доведено у роботі М. Альфаділа (M. Alfadil) [10].

Четвертий напрям присвячений дослідженню інтерактивних та інтелектуальних інструментів для покращення якості іншомовної підготовки. Педагогічний потенціал автоматизованих інструментів письмової допомоги на основі штучного інтелекту в класах іноземної мови проаналізовано у дослідженні В. Альхарбі (W. Alharbi) [11]. Сприйняття викладачами онлайн-навчання в умовах пандемії COVID-19, що розкриває нові аспекти цифрової трансформації, досліджено у роботах Л. С. Гао (L. X. Gao) та Л. Дж. Чжана (L. J. Zhang) [12]. Розробку сучасних навчальних матеріалів для викладання іноземних мов із використанням новітніх технологій розглянуто у монографії Б. Томлінсона (B. Tomlinson) [13]. Роль мотивації в електронному навчанні англійської мови та значення цифрового контенту висвітлено у дослідженні Ф. Г. Е. Фандіно (F. G. E. Fandino), Л. Д. Муñйос (L. D. Muñoz) і А. Дж. С. Веландії (A. J. S. Velandia) [14]. Виклики й можливості застосування мобільних додатків для навчання англійської мови проаналізовано у роботах Й. Кацетла (J. Kacetl) та Б. Клімової (B. Klímová) [15]. Перспективами цього напрямку є подальша інтеграція інструментів доповненої та віртуальної реальності, а також штучного інтелекту у створення персоналізованих освітніх маршрутів.

Загалом проведений аналіз свідчить, що сучасні дослідження зосереджуються на інтеграції цифрових платформ, ігрових технологій, інформаційних та мультимедійних ресурсів у процес навчання іноземної мови професійного спрямування. Ці підходи демонструють значний потенціал для

підвищення ефективності та персоналізації навчання, проте потребують подальшої розробки з урахуванням специфіки до різних освітніх контекстів та професійних спеціалізацій.

Виділення невіршених раніше частин загальної проблеми. Попри значні досягнення у сфері дослідження інноваційних технологій у викладанні іноземної мови професійного спрямування, низка питань досі залишається невіршеною. Зокрема, недостатньо вивченими є аспекти інтеграції цифрових платформ у навчальний процес для здобувачів освіти немовних спеціальностей з урахуванням їхніх специфічних професійних потреб. Це особливо стосується адаптації навчального контенту та методик до реальних виробничих і правових сценаріїв. Обмеженим залишається і обсяг емпіричних досліджень, присвячених вивченню впливу гейміфікації та імерсивних середовищ на формування комунікативної та аналітичної компетентності. Відкритими залишаються питання щодо розроблення ефективних методів оцінювання результативності інтегрованих підходів, а також визначення впливу цифрових інструментів на мотивацію здобувачів освіти немовних спеціальностей.

Запропоноване дослідження спрямоване на подолання цих прогалин шляхом системного аналізу сучасних технологій та вивчення їхнього впливу на професійно орієнтоване мовне навчання. Це передбачає виявлення актуальних тенденцій, аналіз можливостей цифрових платформ та інтерактивних методів, а також оцінювання їхньої практичної ефективності. Розроблені рекомендації щодо оптимізації методичних підходів та персоналізації навчальних траєкторій дадуть змогу сформувати нові моделі іншомовної підготовки, які підвищать практичну цінність англійської мови у професійній діяльності та сприятимуть розвитку компетентнісно орієнтованої вищої освіти.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета статті – обґрунтувати ефективність новітніх технологій у процесі навчання іноземної мови професійного спрямування та визначити перспективні напрями їх упровадження у сучасну систему вищої освіти.

Завдання статті:

1. Визначити сучасні тенденції та умови впровадження інноваційних технологій у навчання іноземної мови професійного спрямування.
2. Дослідити вплив цифрових платформ та інтерактивних методів на формування комунікативних і професійних компетентностей здобувачів освіти та окреслити основні обмеження їх застосування.
3. Розробити науково обґрунтовані рекомендації для оптимізації методичних підходів та підвищення ефективності іншомовної підготовки.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасній лінгводидактиці спостерігається активна інтеграція новітніх технологій, що трансформують традиційні підходи до навчання іноземної мови професійного спрямування. Це зумовлено потребою формування у здобувачів освіти високого рівня професійної комунікативної компетентності, що передбачає вміння працювати з автентичними матеріалами, вести переговори в міжкультурному середовищі та застосовувати термінологію у професійних ситуаціях. У контексті цифрової трансформації освіти особливого значення набуває синергія інноваційних технологій і традиційних методик, що дозволяє створювати інтерактивне, адаптивне та практикоорієнтоване навчальне середовище.

Розвиток інформаційних технологій, штучного інтелекту, доповненої та віртуальної реальності, а також хмарних освітніх сервісів сприяє формуванню нових моделей організації навчального процесу. Ці моделі не лише оптимізують засвоєння знань, а й забезпечують розвиток навичок, безпосередньо пов'язаних із майбутньою професійною діяльністю. У межах

викладання іноземної мови професійного спрямування такі технології створюють умови для моделювання реальних ситуацій ділового спілкування, автоматизованого аналізу термінології та вдосконалення комунікативних умінь (табл.1).

Таблиця 1

Тенденції та передумови впровадження новітніх технологій у навчання іноземної мови професійного спрямування

<i>Актуальна тенденція</i>	Сутність та інноваційний аспект	Приклад практичного застосування
<i>Цифрова трансформація освітнього процесу</i>	Використання інтерактивних платформ, мобільних додатків та систем управління навчанням (LMS)	Модульні онлайн-курси на платформах Moodle чи Canvas із тренажерами для опрацювання юридичної термінології
<i>Доповнена та віртуальна реальність</i>	Моделювання професійного середовища з використанням імерсивних технологій	Віртуальні судові засідання або переговори з клієнтами у віртуальному середовищі
<i>Адаптивне навчання</i>	Індивідуалізація контенту з використанням алгоритмів штучного інтелекту	Інтерактивні системи (наприклад, Duolingo for Business) з персоналізованими траєкторіями навчання
<i>Інтерактивна гейміфікація</i>	Застосування ігрових механік для підвищення навчальної мотивації	Онлайн-квести зі сценаріями професійної діяльності та завданнями з фахової термінології
<i>Інтеграція автентичних матеріалів</i>	Робота з актуальними документами, мультимедійними джерелами та кейсами з професійної практики	Аналіз реальних контрактів або судових рішень у форматі тематичних мовних вправ

Джерело: сформовано на основі [1; 2, с. 45; 5, с. 84; 8, с. 52; 9, р. 700-703; 10]

Впровадження цифрових технологій у навчання іноземної мови професійного спрямування в Україні поступово набуває системного характеру, що підтверджується прикладами інтеграції інноваційних підходів у практичну діяльність. Розвиток цифровізації освітнього середовища зумовив появу платформ на зразок Sikorsky Distance [16] та Prometheus [17], які активно використовуються для організації курсів з вивчення англійської мови

професійного спрямуванням та проведення адаптивних мовних тренінгів для здобувачів освіти немовних спеціальностей.

У 2024 році у системі професійної підготовки майбутніх офіцерів Державної прикордонної служби України було апробовано контентно-орієнтований курс з вивчення англійської мови у дистанційному форматі, що сприяв істотному підвищенню рівня іншомовної компетентності, навчальної мотивації та здатності працювати з автентичними текстами завдяки інтерактивним модулям [18]. Подібні результати відзначено й у програмах, орієнтованих на інклюзивність для здобувачів освіти з тимчасово окупованих територій: цифрові платформи забезпечують стабільний доступ до навчальних матеріалів і можливість побудови індивідуалізованої траєкторії навчання, що відповідає світовим практикам дистанційної освіти [19]. Тенденція до персоналізації навчання активно підтримується впровадженням адаптивних систем, що автоматично коригують зміст і темп навчання відповідно до індивідуальних потреб користувачів. За даними аналітичних звітів, 86 % здобувачів курсів англійської мови з юридичним спрямуванням відзначають, що впровадження електронних модулів істотно покращило їхнє розуміння фахової термінології, тоді як 83 % оцінили простоту та інтуїтивність використання таких ресурсів навіть без додаткових пояснень [20]. Водночас зростає роль мультимодальних освітніх середовищ. Технології віртуальної та доповненої реальності (VR/AR) дедалі частіше використовуються для симуляцій переговорів, судових процесів або аналізу документів, що максимально наближує освітній процес до умов майбутньої професійної діяльності. Ці приклади підтверджують наявність чітких тенденцій: цифровізація, персоналізація, інтеграція автентичних матеріалів і гейміфікація не є відокремленими концепціями, а формують взаємодоповнюючу систему, яка забезпечує гнучкі моделі навчання. Ринок онлайн-освіти підтримує ці тенденції, демонструючи зростання інвестицій і масштабування відповідних

рішень на міжнародному рівні, що свідчить про стратегічну важливість упровадження подібних інструментів і в Україні.

Інтеграція цифрових платформ та мультимедійних технологій у навчання іноземної мови професійного спрямування нині розглядається не лише як технічна підтримка освітнього процесу, а як чинник трансформації освітньої парадигми. Сучасні інструменти не просто забезпечують дистанційний доступ до матеріалів, а змінюють логіку взаємодії між викладачем і здобувачами освіти, роблячи навчання гнучким, контекстно орієнтованим і персоналізованим. Особливого значення набуває впровадження мультимедійних ресурсів, що дають змогу створювати інтерпретативні середовища, де відео, 3D-візуалізації, подкасти та інтерактивні моделі використовуються для пояснення складних професійних тем та формування здатності працювати з автентичними матеріалами. У результаті навчальний процес стає динамічним і наближеним до реалій професійної комунікації, імітуючи ситуації, що можуть виникати у майбутній фаховій діяльності (табл.2).

Таблиця 2

Групи цифрових інструментів відповідно до дидактичної мети вивчення англійської мови професійного спрямування

Дидактична мета	Тип інструментів	Приклади платформ
<i>Мотивація та емоційна залученість</i>	Гейміфіковані тести, квести, інтерактивні вікторини	Kahoot!, Quizizz
<i>Персоналізація освітньої траєкторії</i>	Адаптивні системи зі штучним інтелектом	LingQ, Busuu
<i>Формування професійного словника</i>	Інтерактивні картки, глосарії, аудіовізуальні вправи	Quizlet, Babadum
<i>Колаборація та командна робота</i>	Віртуальні дошки, редактори групових проєктів	Padlet, Miro
<i>Занурення в професійне середовище</i>	VR/AR-сценарії, симуляції фахових ситуацій	ClassVR, Mondly VR

Джерело: сформовано на основі [3, с. 140; 4, с. 148; 6, с. 40; 7, с. 95; 11; 15]

Гейміфіковані платформи Kahoot! та Quizizz забезпечують інтерактивне тестування та квести, що активно застосовуються у курсах англійської мови професійного спрямування для моделювання ділових і юридичних ситуацій на основі завдань із реальними кейсами. Вони поєднують елементи змагання та миттєвий зворотний зв'язок, що підвищує мотивацію здобувачів освіти та сприяє ефективному засвоєнню професійної лексики. Адаптивні системи LingQ та Busuu формують індивідуальні траєкторії навчання, автоматично добираючи тексти та вправи відповідно до рівня підготовки й навчальних потреб здобувачів. Це особливо ефективно у викладанні бізнес- та юридичної англійської, де акцент робиться на роботі з автентичними документами та детальному аналізі прогресу. Інтерактивні сервіси Quizlet та Vabadium використовуються для створення термінологічних банків та повторення фахової лексики у форматі флешкарток, озвучень та міні-квестів, що допомагає закріпити знання та розвивати професійну пам'ять. Колаборативні інструменти Padlet та Miro сприяють командній роботі, зокрема у створенні глосаріїв, побудові аналітичних схем і мап процесів. Вони є ефективними під час аналізу правових кейсів, міжнародних угод і презентацій проєктів, водночас розвиваючи критичне мислення, аргументацію та навички взаємодії в команді. Імерсивні цифрові середовища ClassVR та Mondly VR створюють реалістичні умови для опрацювання професійної лексики й комунікативних стратегій під час симуляцій переговорів, судових засідань або нарад у віртуальному форматі. Ці технології поєднують візуальні, аудіальні та ситуаційні стимули, занурюючи здобувачів у максимально наближене до реального фахове середовище.

Інноваційні цифрові технології докорінно змінюють процес формування комунікативних та професійно орієнтованих навичок, оскільки англійська мова дедалі частіше розглядається не як окремий навчальний предмет, а як ефективний інструмент для вирішення практичних фахових завдань. Це

особливо важливо для здобувачів освіти технічних, економічних чи правничих спеціальностей, для яких володіння мовою має прикладне значення: підготовка технічної документації, участь у переговорах, презентація бізнес-рішень або реалізація міжнародних проєктів. Використання мультимедійних та інтерактивних технологій дозволяє інтегрувати мовну підготовку безпосередньо в професійний контекст, створюючи ситуації, максимально наближені до реальної діяльності (табл.3).

Таблиця 3

Формування компетентностей під впливом інноваційних технологій

Компетентність	Механізм реалізації	Практичний результат
<i>Усна комунікація</i>	Рольові моделювання та дебати	Впевнене володіння презентаційною та переговорною англійською
<i>Аналітичне мислення</i>	Робота з кейсами, розбір практичних ситуацій	Здатність аналізувати професійні задачі англійською (технічні, юридичні тощо)
<i>Письмова фахова комунікація</i>	Спільне редагування документів, робота з шаблонами	Створення англійськомовних контрактів, звітів, політик, технічної документації
<i>Проектна діяльність</i>	Участь у міжнародних групових проєктах	Розробка та презентація англійськомовних бізнес-, правових або технічних рішень
<i>Міжкультурна адаптивність</i>	Взаємодія з іноземними колегами, міжкультурні кейси	Розуміння норм професійної комунікації в міжнародному середовищі; розвиток толерантності

Джерело: сформовано на основі [2, с. 50; 8, с. 53; 12; 13; 14]

Рольові симуляції та дебати надають можливість здобувачам юридичних спеціальностей застосовувати англійську мову в контексті міжнародного правового дискурсу. У межах проєкту English for Universities (British Council Ukraine) викладачі правничих дисциплін впровадили інтерактивні модулі, у межах яких студенти аналізували англійськомовні правові документи та практикували аргументацію в умовах моделювання судових процесів, що сприяло формуванню професійно орієнтованого мовлення, розвитку впевненості у спілкуванні та засвоєнню юридичної термінології [21]. Кейс-метод, що широко застосовується на технічних та економічних спеціальностях, сприяє розвитку аналітичного мислення та навичок письмової

фахової комунікації. Здобувачі освіти розробляють бізнес-плани англійською, аналізують автентичні стандарти ISO, готують презентації й аналітичні звіти у міжнародному форматі. Прикладом є білінгвальні проєкти Київського національного торговельно-економічного університету, де здобувачі створюють англомовні фінансові звіти та презентації з елементами міжкультурної комунікації [22]. Формування письмової професійної компетентності здійснюється через практику підготовки контрактів, угод та технічних описів англійською мовою у хмарних середовищах. На юридичних факультетах впроваджується створення шаблонів англомовних договорів і ділових звітів, що моделює типові робочі ситуації та сприяє розвитку навичок структурованого письмового спілкування. Міжнародні онлайн-проєкти створюють умови для формування проєктної компетентності, командної взаємодії та міжкультурної адаптивності. У таких ініціативах здобувачі освіти співпрацюють із партнерами з різних країн, спільно опрацьовуючи технічні або бізнес-кейси англійською мовою, що сприяє розвитку гнучкості комунікації, толерантності та усвідомлення культурного контексту.

Разом із позитивними зрушеннями інтеграція новітніх технологій у процес навчання англійської мови професійного спрямування супроводжується низкою викликів, що зумовлені як технічними, так і організаційно-педагогічними чинниками [1; 5, с. 83-84]. Однією з ключових проблем є нерівномірна забезпеченість освітніх закладів сучасною цифровою інфраструктурою. Високі вимоги до швидкості інтернет-з'єднання, стабільності роботи онлайн-платформ і наявності ліцензійного програмного забезпечення створюють перешкоди, особливо в регіональних навчальних закладах або в умовах дистанційного формату роботи [11]. Додатковим викликом є нестабільність функціонування глобальних сервісів, зокрема залежність від технічних оновлень, що може призводити до втрати даних або збоїв під час проведення інтерактивних занять.

Суттєвою проблемою залишається низький рівень цифрової компетентності викладачів, зокрема недостатнє вміння ефективно використовувати адаптивні платформи, аналітичні модулі та інструменти інтерактивної взаємодії [2, с. 44; 6, с. 40]. У багатьох випадках педагоги зосереджуються переважно на технічному аспекті роботи з платформою, нехтуючи педагогічною складовою – методичною інтеграцією цифрових технологій у структуру заняття. Це призводить до поверхневого використання інноваційних ресурсів і, як наслідок, – до недостатньої реалізації потенціалу в розвитку комунікативних та професійних компетентностей здобувачів освіти [3, с. 138; 7, с. 95].

Ще одним бар'єром є перевантаження навчального процесу цифровим контентом і відсутність системної структури матеріалів. Наявність численних цифрових ресурсів створює хаос у доборі контенту, а фрагментарність навчальних модулів призводить до розриву між теоретичним матеріалом і практичними завданнями [8, с. 50; 9, р. 715]. Окрім цього, навчальні програми часто виявляються недостатньо адаптованими до використання сучасних освітніх технологій: цифрові інструменти нерідко додаються як додаток до традиційного курсу, а не як елемент цілісної навчальної методики.

Здобувачі освіти немовних спеціальностей стикаються з низкою специфічних труднощів. Поєднання складної професійної термінології з потребою одночасного освоєння технологічних інструментів викликає додаткові когнітивні труднощі [6, с. 42; 10]. В умовах технічних або юридичних напрямів основна увага зосереджена на вивченні фахових дисциплін, тому впровадження цифрових платформ для опанування англійської мови часто сприймається як додаткове навантаження. Крім того, складність автентичних матеріалів англійською мовою часто перевищує рівень підготовки здобувачів, що знижує мотивацію та може спричинити психологічний дискомфорт [13].

Окремим викликом є нерівний доступ до персоналізованих ресурсів. Хоча адаптивні системи та аналітичні сервіси здатні забезпечити індивідуальну траєкторію навчання, їх впровадження потребує значних фінансових витрат [11]. У більшості українських закладів освіти відсутні механізми комплексного фінансування таких сервісів, що обмежує можливість широкого впровадження сучасних методів аналізу прогресу.

Оптимізація методичних підходів у навчанні англійської мови професійного спрямування потребує системного оновлення освітнього процесу з урахуванням сучасних вимог ринку праці та потреб здобувачів немовних спеціальностей. Доцільним є впровадження змішаного формату навчання, яке поєднує традиційні методики викладання з інноваційними цифровими ресурсами. Такий підхід дозволяє поєднати переваги класичного викладання із можливостями мультимедійних платформ, адаптивних сервісів та імерсивних технологій. Високу ефективність демонструє інтеграція відеоаналізу реальних бізнес-кейсів, рольових симуляцій професійних ситуацій та онлайн-дебатів англійською мовою.

Важливим напрямом модернізації є створення персоналізованих освітніх траєкторій, що враховують початковий рівень мовної компетентності, професійний профіль та індивідуальні потреби студентів. Використання аналітичних модулів сучасних освітніх платформ дозволяє здійснювати постійний моніторинг прогресу, виявляти труднощі та формувати адаптовані комплекси завдань. Це особливо актуально для здобувачів технічних і юридичних спеціальностей, де необхідно паралельно розвивати професійну лексику, критичне мислення та навички роботи з автентичними документами.

Значної уваги потребує вдосконалення методичної підготовки викладачів. Систематичне проходження тренінгів та курсів підвищення кваліфікації щодо використання адаптивних систем, інтерактивних платформ, хмарних сервісів і методів проектного навчання сприятиме трансформації ролі

викладача з традиційного носія знань у модератора комунікативного середовища, у якому англійська мова слугує інструментом вирішення професійних завдань. Ефективність навчання посилюють міждисциплінарні проєкти, зокрема спільна розробка англомовних бізнес-презентацій, технічних звітів або юридичних документів, що формують одночасно мовну компетентність та практичні фахові навички.

Окрему увагу слід приділити розробці мотиваційних стратегій для студентів немовних спеціальностей. Важливо акцентувати прикладну цінність англійської мови, демонструючи її роль у кар'єрних перспективах, участі у міжнародних проєктах та професійному зростанні. Сприятливими для формування стійкої мотивації формати навчання – вебінари з представниками професійних спільнот, гостьові лекції іноземних фахівців та моделювання реальних робочих ситуацій.

Отже, підвищення результативності іншомовної підготовки можливе за умов гармонійного поєднання інноваційних технологій із гнучкими методичними підходами, персоналізації навчання, розвитку педагогічної майстерності викладачів та активного залучення студентів до практичних сценаріїв англомовної комунікації.

Висновки. Проведене дослідження підтвердило ефективність інтеграції новітніх технологій у процес навчання іноземної мови професійного спрямування, що сприяє переходу від традиційних до інтерактивних і практикоорієнтованих моделей навчання. Використання цифрових платформ, адаптивних сервісів, VR/AR та елементів гейміфікації позитивно впливає на формування комунікативних та професійних компетентностей, особливо у здобувачів освіти немовних спеціальностей, для яких англійська мова стає інструментом аналізу автентичних матеріалів і вирішення реальних фахових завдань. Встановлено ключові бар'єри, що перешкоджають ефективному впровадженню технологій: обмеженість цифрової інфраструктури, нерівний

доступ до ресурсів, низький рівень цифрової грамотності викладачів, надмірне інформаційне навантаження та відсутність комплексних методичних рішень. Додаткові труднощі для здобувачів немовних спеціальностей полягають у необхідності одночасного засвоєння професійної термінології та оволодіння новими технологічними інструментами, що може негативно впливати на мотивацію та успішність навчання. Запропоновано низку рекомендацій для підвищення ефективності іншомовної підготовки: впровадження змішаних моделей навчання, розроблення персоналізованих освітніх траєкторій, підвищення рівня цифрової компетентності викладачів та активне залучення студентів до міждисциплінарних проєктів. Особливу увагу приділено формування мотиваційних стратегій, орієнтованих на усвідомлення прикладної цінності англійської мови у професійній діяльності. Перспективи подальших досліджень полягають у створенні цілісних методичних моделей інтеграції цифрових інструментів у підготовку здобувачів немовних спеціальностей, розробленні адаптивних платформ з аналітичними модулями та систем розвитку критичного мислення і міжкультурної комунікації в умовах глобалізованого професійного середовища.

Список використаних джерел

1. Поліщук О. А., Лисоконь І. О., Різак Г. В. Організаційні засади функціонування системи вищої освіти в Україні та її відповідність європейським вимогам. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2025. Вип. 15. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14843090>.

2. Voiko A. Interactive extracurricular activities for improving foreign language communicative competence of students of secondary and out-of-school education. *Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді*. 2024. Т. 28, № 1. С. 43–52. DOI: <https://doi.org/10.32405/2308-3778-2024-28-1-43-52>.

3. Бойко О. Місце методології CLIL у навчанні віртуальної англomовної письмової комунікації учнів середньої школи. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: Педагогічні науки.* 2023. Вип. 4. С. 133–146. DOI: <https://doi.org/10.31651/2524-2660-2023-4-133-146>.

4. Тимощук Н. Гейміфіковані елементи на заняттях з іноземної мови професійного спрямування. *Актуальні питання гуманітарних наук.* 2020. Вип. 38. С. 147–151. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863.4/28.2088232>.

5. Караєва Т., Шевченко С. Навчання англійської мови професійного спрямування в умовах дистанційної освіти. *Український педагогічний журнал.* 2021. № 1. С. 82–89. DOI: <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2021-1-82-89>.

6. Костик Є., Сілютіна І. Особливості викладання іноземної мови професійного спрямування для студентів немовних спеціальностей. *Актуальні питання лінгвістики та перекладознавства.* 2022. Вип. 23. С. 38–43. DOI: <https://doi.org/10.31891/2415-7929-2022-23-8>.

7. Малик В. М. Сучасні технології навчання іноземних мов на немовних спеціальностях. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Серія: Педагогічні науки.* 2024. Вип. 2, № 55. С. 90–100. DOI: [10.31376/2410-0897-2024-2-55-90-100](https://doi.org/10.31376/2410-0897-2024-2-55-90-100).

8. Волкова О. А., Мойсеєнко С. М., Кондрашова А. В. Інноваційні технології в процесі навчання англійської мови професійного спрямування в технічних ЗВО. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова.* 2024. Вип. 97'2024. С. 49–55. DOI: <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2024.97.10>.

9. Zhang R., Zou D. Types, purposes, and effectiveness of state-of-the-art technologies for second and foreign language learning. *Computer Assisted Language Learning.* 2022. Vol. 35, № 4. P. 696–742. DOI: <https://doi.org/10.1080/09588221.2020.1744666>.

10. Alfadil M. Effectiveness of virtual reality game in foreign language vocabulary acquisition. *Computers & Education*. 2020. Vol. 153. Article 103893. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2020.103893>.
11. Alharbi W. AI in the foreign language classroom: a pedagogical overview of automated writing assistance tools. *Education Research International*. 2023. Vol. 2023, № 1. 4253331. DOI: <https://doi.org/10.1155/2023/4253331>.
12. Gao L. X., Zhang L. J. Teacher learning in difficult times: Examining foreign language teachers' cognitions about online teaching to tide over COVID-19. *Frontiers in Psychology*. 2020. Vol. 11. 549653. DOI: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.549653>.
13. Developing materials for language teaching / ed. B.Tomlinson. Bloomsbury Publishing. 2023. 584 p. URL: https://books.google.com.ua/books?hl=uk&lr=&id=aZG_EAAAQBAJ (дата звернення: 28.05.2025).
14. Fandino F. G. E., Muñoz L. D., Velandia A. J. S. Motivation and e-learning English as a foreign language: a qualitative study. *Heliyon*. 2019. Vol. 5, № 9. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2019.e02394>.
15. Kacetl J., Klímová B. Use of smartphone applications in English language learning - a challenge for foreign language education. *Education Sciences*. 2019. Vol. 9, № 3. 179. DOI: <https://doi.org/10.3390/educsci9030179>.
16. Платформа дистанційного навчання «Сікорський». КПІ ім. Ігоря Сікорського: вебсайт. 2020. URL: <https://www.sikorsky-distance.org> (дата звернення: 18.05.2025)
17. Prometheus: вебсайт. 2023. URL: <https://prometheus.org.ua> (дата звернення: 18.05.2025)
18. Kusiak L., Didenko O., Pavlenko O., Romanyshyn Yu., Kramarenko V., Petrash A., Danylenko O., Benkovska N. Implementing content-based instruction in online ESP course within the system of professional training of future officers.

World Journal of English Language. 2024. Vol. 14, № 6. DOI: <https://doi.org/10.5430/wjel.v14n6p35>.

19. Simkova I., Vainagii T., Mikhnieva Y., Serheieva O. Digital Inclusion in English language teaching in Ukraine. *International Journal of Emerging Technologies in Learning*. 2024. Vol. 19, № 2. P. 4-13. DOI: <https://doi.org/10.3991/ijet.v19i02.43991>.

20. Integration technology in English for specific purpose (ESP) course design for law students. Atlantis Press: вебсайт. 2023. URL: <https://www.atlantispress.com/article/125989082.pdf> (дата звернення: 18.05.2025).

21. The impact of the English for universities project on ESP and EMI in Ukrainian higher education. British Council Ukraine: вебсайт. 2019. URL: https://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/efu_impact_report__0.pdf (дата звернення: 18.05.2025).

22. Martyniuk V., Kravchenko O. Interdisciplinary aspects of teaching English for specific purposes via bilingual projects. *Lingua Culture Journal*. 2020. Vol. 11, № 1. P. 99-111. DOI: <https://doi.org/10.47743/lincu-2020-1-0164>.